

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako môžem trestný čin oznámiť?

Obete trestného činu môžu oznámiť trestný čin (podať oznámenie):

- luxemburskej polícii,
- prokurátorovi príslušnému pre danú oblasť.

Aj keď trestný čin môže oznámiť ktokoľvek, ak sa obeť chce zúčastniť konania ako poškodený, musí podať oznámenie buď osobne, alebo prostredníctvom svojho advokáta.

Obete môžu takisto podať súkromnú obžalobu proti páchatelovi policajnému súdu alebo trestnej komore okresného súdu.

Oznámenie sa musí podať v jednom z úradných jazykov Luxemburska, a to v luxemburčine, francúzštine alebo nemčine. Obete, ktoré nehovoria niektorým z týchto troch jazykov, majú nárok na bezplatné služby tlmočníka. Oznámenie sa musí podať prednostne v písomnej forme bez nutnosti dodržania konkrétnej formy a musí uvádzať:

- priezvisko, meno, miesto a dátum narodenia, povolanie a bydlisko oznamovateľa,
- udalosť, ktorá viedla k vzniku spôsobenej škody,
- povahu vzniknutej škody.

Obdobie, počas ktorého musí obeť podať oznámenie, závisí najmä od premlčacej lehoty trestného činu. Obdobie sa pohybuje od jedného do desiatich rokov.

Ako môžem zistiť, ako sa daná vec rieši?

Obete majú právo:

- byť automaticky informované o uzavretí ich veci a o dôvodoch jej uzavretia,
- na požiadanie byť informované, že ich vec je predmetom súdneho vyšetrovania,
- na požiadanie byť informované o priebehu trestného konania,
- byť automaticky informované prostredníctvom prokuratúry o dátume pojednávania, na ktorom sa bude ich vec prejednávať,
- na požiadanie získať informácie o každom právoplatnom rozsudku v trestnom stíhaní.

Ak sa oznámenie podá na prokuratúre, do 18 mesiacov od doručenia oznámenia alebo obvinenia prokurátor informuje obeť o každom prijatom nadväznom opatrení vrátane prípadného uzavretia veci a súvisiacich dôvodov.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Za akých podmienok?

Na zabezpečenie prístupu k spravodlivosti v prípade, že obeť nemá dostatočné zdroje, najmä v súvislosti s garantovaným minimálnym príjmom, majú právo na poskytnutie bezplatnej plnej právnej podpory na obranu svojich záujmov. Túto pomoc poskytuje rada advokátskej komory, ak o ňu obeť požiadajú a ak sú:

- luxemburským štátnym príslušníkom,
- cudzím štátnym príslušníkom oprávneným usadiť sa v krajine,
- štátnym príslušníkom členského štátu Európskej únie (EÚ),

- cudzím štátnym príslušníkom považovaným v otázke právnej pomoci za luxemburského štátneho príslušníka na základe medzinárodnej zmluvy.

Na určenie finančných zdrojov sa zohľadňuje celkový hrubý príjem a majetok, ako aj príjmy ľudí, ktorí žijú v spoločnej domácnosti. Okrem prípadu obmedzených zdrojov môžu obeť takisto získať právnu pomoc, ak závažné dôvody týkajúce sa ich sociálnych, rodinných alebo majetkových pomerov odôvodňujú oprávnenosť.

Na žiadosť o právnu pomoc sa musí použiť dotazník dostupný od Ústrednej služby sociálnej pomoci (<http://www.guichet.public.lu/citoyens/fr/organismes/service-central-assistance-sociale/index.html>) podpísaný obeťou a zaslaný miestne príslušnému predsedovi advokátskej komory (v Diekirchu alebo Luxemburgu).

Vyplnený dotazník bude obsahovať najmä:

- totožnosť (priezvisko, mená, miesto a dátum narodenia, povolanie, bydlisko, osobný stav, štátnu príslušnosť) obeť,
- povaha sporu, pre ktorý sa požaduje právna pomoc,
- rodinné pomery obeť,
- **finančnú situáciu** obeť.

Obeť môžu takisto uviesť meno advokáta, ktorého chcú ustanoviť v rámci právnej pomoci alebo prípadne uvedú meno aktuálne im ustanoveného advokáta.

Dokumenty, ktoré majú obeť pripojiť k žiadosti:

- kópiu svojho dokladu totožnosti,
- **osvedčenie o registrácii v spoločnom stredisku pre sociálne zabezpečenie** (*Centre Commun de la Sécurité Sociale* – CCSS), ako aj pre osoby, ktoré patria do ich domácností,
- pre dotknutú osobu a každého člena domácnosti: výplatné pásky (alebo potvrdenie o príjme od CCSS), potvrdenia o garantovanom minimálnom príjme, potvrdenia o dávke v nezamestnanosti alebo dôchodku alebo iné potvrdenia pokrývajúce posledné tri mesiace a uvedenie hrubých súm (bankové výpisy nie sú dostatočné),
- potvrdenie o nulovom zostatku z Fondu národnej solidarity (*Fonds national de solidarité*) pre každého člena domácnosti, ak domácnosť neprijíma nič od fondu,
- ak domácnosť prijíma alebo platí výživné, doklad, v ktorom je uvedená zaplatená alebo prijatá suma (napríklad bankové výpisy za posledné tri mesiace),
- potvrdenie o vlastníctve alebo nevlastníctve nehnuteľností vydané luxemburskou daňovou správou (*Administration des contributions directes*) pre každého člena domácnosti,
- prípadne podporné dokumenty o vlastníctve nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v zahraničí,
- listinný dôkaz o hnutelnom majetku (peňažné prostriedky v hotovosti, úspory, akcie, dlhopisy atď.),
- ak je domácnosť v nájme, kópiu nájmovej zmluvy a potvrdenia nájomného za posledné tri mesiace,
- ak domácnosť spláca hypotéku, doklad o zaplatení mesačnej sumy,
- listinný dôkaz o príjme z nehnuteľnosti a hnutelného majetku,
- dokumenty týkajúce sa danej veci.

Mám nárok na náhradu výdavkov (v súvislosti s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Za akých podmienok?

Po overení nedostatku zdrojov predseda rady advokátskej komory alebo člen delegovaný predsedom na tento účel oznámi priznanie alebo zamietnutie právnej pomoci bežnou poštou, ak bola pomoc priznaná, a doporučeným listom, ak bola zamietnutá. Predseda vymenuje advokáta, ktorého si obeť slobodne vybrala, alebo ak si ho nevybrala, alebo ak sa predseda domnieva, že výber je nevhodný, vymenuje určeného advokáta.

Notárov a súdnych exekútorov vymenuje z úradnej moci súd, ktorý sa vecou zaoberá, v rámci právnej pomoci.

Ak sa poskytne právna pomoc počas konania, náklady vynaložené obeťou sa nahradia.

Náklady, ktoré sa nenahradia

Ak sa obeť poskytne právna pomoc a nariadi sa zaplatenie nákladov, bude ich znášať štát.

V trestných veciach právna pomoc nepokrýva náklady a pokuty uložené odsúdeným osobám.

Môžem podať opravný prostriedok, ak je moja vec uzavretá ešte pred tým, ako sa dostane na súd?

Ak sa vec uzavrie pred podaním na súd, v oznámení sa uvedú podmienky, za ktorých môžu obeť začať konanie podaním súkromnej obžaloby alebo žaloby ako poškodený.

Ak sú sankcie za trestné činy trestné sankcie alebo nápravné sankcie, oznámenie obsahuje informácie o tom, že obeť môžu požiadať generálneho štátneho prokurátora, ktorý má právo poveriť štátneho prokurátora trestným stíhaním.

Ak súdna rada (*Chambre du conseil*) rozhodne nepostúpiť trestnú vec súdu, ktorý by rozhodol o vine údajného páchatela, obeť môžu podať opravný prostriedok súdnej rade odvolacieho súdu. Preto majú právo podať požiadavky a pripomienky tejto rade.

Ak sa súdna rada rozhodne nezaoberať vecou zo skutkových dôvodov a nie zo zákonných dôvodov, obeť ešte stále môžu požiadať občiansky súd o náhradu škody.

Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?

Takisto ako počas vyšetrovania sa obeť môžu zúčastniť konania bez osobitného postavenia alebo ako poškodení.

Obeť sa môžu zúčastniť verejného a neverejného pojednávania, ale iba vtedy, ak sú predvolané ako svedkovia. Môžu byť takisto predvolané na ústne pojednávania ako svedkovia. Na tento účel sa im doručia písomné predvolania od prokurátora a musia odpovedať na otázky súdu a na otázky položené advokátom protistrany. Počas súdneho konania obeť sedia v zadnej časti súdnej siene, aby sa zabránilo ich priamemu kontaktu s obvineným.

Poškodeným sa doručia písomné predvolania na ústne pojednávania. Majú takisto právo zúčastniť sa na verejných a neverejných pojednávaniach a musia byť prítomní, aby predložili svoje návrhy. V zásade vstúpia do konania po vypočutí svedkov. Okrem toho môžu argumentovať vo veci vo všetkých otázkach týkajúcich sa ich občianskych záujmov a môžu vypovedať o skutkových okolnostiach.

Aká je moje oficiálne postavenie v súdnom systéme? Napríklad, som alebo sa môžem rozhodnúť byť obeťou, svedkom, poškodeným alebo súkromným žalobcom?

Vaše oficiálne postavenie v súdnom systéme je postavenie obeť bez osobitného postavenia. Obeť majú právo vstúpiť do konania ako poškodení.

Aké sú potom moje práva a povinnosti?

Obeť majú právo najmä:

- na použitie jazyka, ktorému rozumejú alebo v opačnom prípade na využitie služieb tlmočníka v prípade oznámenia policajnej služby,
- získať kópie oznámenia a dokumentov, ktoré podali na podporu oznámenia,
- získať potvrdenie v jazyku, ktorému rozumejú a v ktorom je uvedené spisové číslo, dátum a miesto podania ich sťažností, získať potvrdenie o prijatí ich oznámení podaných prokurátorovi,
- na pomoc alebo zastúpenie advokáta,
- byť automaticky informované, ak sa ich vec uzavrie, a o dôvodoch, prečo sa uzavrela,
- na požiadanie byť informované, že ich vec je predmetom súdneho vyšetrovania,
- na požiadanie byť informované o priebehu trestného konania,
- byť automaticky informované prostredníctvom prokuratúry o dátume pojednávania, na ktorom sa bude ich vec prejednávať,
- na požiadanie získať informácie o každom právoplatnom rozsudku v trestnom stíhaní,

- požiadať sudcu rozhodujúceho o návrhoch na predbežné opatrenia, aby priznal predbežnú náhradu za predpokladu, že existencia záväzku druhej strany nemôže byť vážne spochybnená.

Poškodení majú takisto právo:

- uplatniť si náhradu škody voči obvinenému,
- zúčastniť sa na vyšetrovaní nariadenom vyšetrojúcim sudcom,
- požiadať vyšetrojúceho sudcu, aby nariadil ďalšie vyšetrovanie,
- podať opravný prostriedok komore súdu proti niektorým vyšetrovaniam, ktoré majú vplyv na ich občianske záujmy,
- byť vypočúvaní len vtedy, ak si to želajú,
- stretnúť sa osobne s obvineným v prípade potreby,
- mať prístup k spisu v kancelárii vyšetrojúceho sudcu po prvom výsluchu obvineného a deň pred každým vyšetrovaním, pre ktoré je nevyhnutná právna pomoc,
- požiadať vyšetrojúceho sudcu o kópiu spisu po ukončení vyšetrovania,
- požiadať o znalecký posudok, vypočuť svedkov a návrat zhabaných predmetov,
- zúčastniť sa na obhliadke miesta spáchania trestného činu.

Môžem počas súdneho konania predniesť vyhlásenie alebo predložiť dôkazy? Za akých podmienok?

Svedkovia sa môžu zúčastniť na pojednávaní a odhaliť sudcovi pod prísahou všetko, čo vedia o skutkových okolnostiach. Svedkovia musia odpovedať na otázky súdu a na otázky položené advokátom protistrany.

Poškodení môžu argumentovať vo veci vo všetkých otázkach týkajúcich sa ich občianskych záujmov a môžu vypovedať o skutkových okolnostiach; advokát poškodeného môže položiť otázky znalcom, ako aj svedkom obhajoby.

V zásade sú prípustné všetky dôkazy za predpokladu, že sa z dôvodu a zo skúsenosti uzná, že môžu viesť sudcu k presvedčeniu. Dôkazy sa môžu predložiť za predpokladu, že si účastníci konania mohli o nich vymieňať názory a argumenty.

Aké informácie mi budú poskytnuté počas súdneho konania?

Obetiam sa oznámia tieto informácie:

- na požiadanie: o stave trestného konania,
- automaticky: dátum pojednávania, na ktorom sa bude ich vec prejednávať,
- na požiadanie: každý právoplatný rozsudok v trestnom stíhaní.

Budem môcť získať prístup k súdnym spisom?

Ak sa oznámenie podá na políciu, oznamovatelia dostanú kópiu oznámenia bezplatne, a to buď okamžite, alebo do jedného mesiaca odo dňa podania oznámenia. Oznamovatelia môže takisto požiadať súd, ktorý sa zaoberá ich vecou, o osobitné procesné úkony.

Ak oznamovatelia vstúpia do konania ako poškodení, majú právo mať prístup k spisu v kancelárii vyšetrojúceho sudcu po prvom výsluchu obvineného a deň pred každým vyšetrovaním, na ktoré je nevyhnutná právna pomoc,

Po ukončení konania vyšetrojúci sudca odovzdá spis prokurátorovi. Ako poškodený máte právo nahliadnúť do spisu najmenej osem pracovných dní predtým, ako vec posúdi súdna rada.

Poškodení a osoby, ktoré môžu preukázať legitímny osobný záujem, majú právo dostať kópiu spisu s výnimkou akýchkoľvek zaistených dokladov a dokumentov v primeranej lehote pred stanoveným dátumom pojednávania. Na tento účel musia podať žiadosť prokurátorovi.

■ Posledná aktualizácia: 27/02/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto

textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.